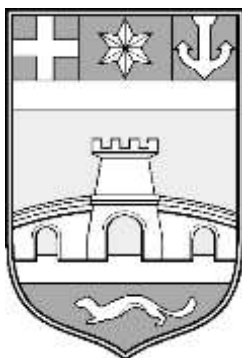

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

Materijal pripremili:

- Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Osječko-baranjske županije
- Upravni odjel za obrazovanje Osječko-baranjske županije
- Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb Osječko-baranjske županije
- Upravni odjel za turizam, kulturu i sport Osječko-baranjske županije
- Hrvatski zavod za zapošljavanje Regionalni ured Osijek
- Tajništvo Osječko-baranjske županije

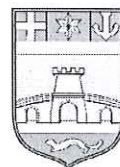
**a) INFORMACIJA O PROVEDBI
NACIONALNE STRATEGIJE
ZA UKLJUČIVANJE ROMA ZA
RAZDOBLJE 2013. DO 2020.
GODINE I AKCIJSKOG PLANA
ZA UKLJUČIVANJE ROMA NA
PODRUČJU OSJEČKO-
BARANJSKE ŽUPANIJE
U 2019. GODINI**

**b) PRIJEDLOG AKCIJSKOG
PLANA ZA UKLJUČIVANJE
ROMA NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE
ŽUPANIJE ZA 2020. GODINU**

Osijek, ožujka 2020.

REPUBLIKA HRVATSKA

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN

KLASA: 016-02/20-01/1
URBROJ: 2158/1-01-02-20-4
Osijek, 24. ožujka 2020.

Temeljem članka 55a. stavak 2. točka 4. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09., 16/09., 2/13., 4/18. i 2/20.), Župan Osječko-baranjske županije donio je 24. ožujka 2020. godine

ZAKLJUČAK

**povodom razmatranja Informacije o
provedbi Nacionalne strategije za uključivanje
Roma za razdoblje 2013. - 2020. godine i
Aksijskog plana za uključivanje Roma na području
Osječko-baranjske županije u 2019. godini
i Aksijskog plana za uključivanje Roma
na području Osječko-baranjske županije
za 2020. godinu**

I.

Župan predlaže Skupštini da razmotri i prihvati Informaciju o provedbi Nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje 2013. - 2020. godine i Aksijskog plana za uključivanje Roma na području Osječko-baranjske županije u 2019. godini te donese Aksijski plan za uključivanje Roma na području Osječko-baranjske županije za 2020. godinu, pripremljen u Javnoj ustanovi Zavod za prostorno uređenje Osječko-baranjske županije, Upravnom odjelu za obrazovanje, Upravnom odjelu za turizam, kulturu i sport, Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb, Hrvatskom zavodu za zapošljavanje Regionalnom uredu Osijek i Tajništvu Osječko-baranjske županije.

II.

Potrebna objašnjenja na sjednici će davati Oliver Grigić, ravnatelj Javne ustanove Zavoda za prostorno uređenje Osječko-baranjske županije, Sandra Filipović, pročelnica Upravnog odjela za obrazovanje, Tatjana Roth, pročelnica Upravnog odjela za turizam, kulturu i sport, dr. sc. Ivana Stanić, pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb i Ivan Ravlić, predstojnik Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Regionalnog ureda Osijek.

Župan
Ivan Anušić

a)

**INFORMACIJA O PROVEDBI
NACIONALNE STRATEGIJE ZA
UKLJUČIVANJE ROMA ZA RAZDOBLJE
2013. DO 2020. GODINE I AKCIJSKOG
PLANA ZA UKLJUČIVANJE ROMA
NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE
ŽUPANIJE U 2019. GODINI**

1. UVOD

U Osječko-baranjskoj županiji, prema popisu stanovništva iz 2011. godine živi 1.874 Roma (po popisu iz 2001. godine bilo je 977 osoba koje su se izjasnile kao pripadnici ove manjine). Najviše ih živi na području Općine Darda (650) te Grada Belog Manastira (301).

Vlada Republike Hrvatske donijela je 2003. godine Nacionalni program za Rome u cilju ostvarivanja Ustavom i pravnim sustavom Republike Hrvatske zajamčenih prava te uklanjanja svih oblika diskriminacije. Nacionalnim programom za Rome željelo se na sustavan način pomoći Romima u poboljšanju uvjeta življenja te osigurati ravnopravnost pripadnika romske nacionalne manjine s ostalim građanima Republike Hrvatske. Također, Republika Hrvatska pristupila je Desetljeću uključivanja Roma koje su pokrenuli Otvoreno društvo i Svjetska banka te izradila Akcijski plan za Rome za razdoblje od deset godina odnosno od 2005. do 2015. godine.

Od donošenja Nacionalnog programa za Rome i Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005. - 2015. u cilju integracije u društveni život i procese odlučivanja u lokalnoj i široj zajednici, postignut je znatan napredak na svim područjima.

U cilju redefiniranja prioriteta i usklađivanja s uočenim potrebama vezanim uz socijalno uključivanje Roma na svim razinama - lokalnoj, područnoj, nacionalnoj i europskoj razini, krajem 2012. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Nacionalnu strategiju za uključivanje Roma od 2013. do 2020. godine, u travnju 2013. godine donijela je Akcijski plan za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje 2013. do 2015. godine, a u srpnju 2019. Akcijski plan za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje 2013. do 2020. godine, za 2019. i 2020. godinu. Akcijski plan obuhvaća sljedeća područja: obrazovanje, zapošljavanje i uključivanje u gospodarski život, zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb, prostorno uređenje, stanovanje i zaštitu okoliša, uključivanje romske manjine u društveni i kulturni život, statusna rješenja, suzbijanje diskriminacije i pomoć u ostvarivanju prava s naznačenim mjerama, nositeljima, sudionicima i rokovima provedbe te potrebnim financijskim sredstvima. Nositeljima provedbe niza predviđenih mjera određene su, između ostalih, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Vijeće romske nacionalne manjine Osječko-baranjske županije izabrano je 5. svibnja 2019. godine, peti puta od kako se održavaju izbori za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina. Osječko-baranjska županija financira rad i administrativne poslove Vijeća s iznosom od 90.000,00 kn godišnje. U 2019. godini Vijeću romske nacionalne manjine su, kao i prethodnih godina, planirana sredstva u tom iznosu. S obzirom na opravdana sredstva, doznačene su im četiri akontacije po 22.500,00 kn što je ukupno 90.000,00 kn.

Za programe i manifestacije romskih udruga redovito se dodjeljuju sredstva temeljem zahtjeva romskih udruga, odnosno prijavljivanjem na Javni poziv za financiranje programa i projekata udruga od interesa za opće dobro u Osječko-baranjskoj županiji iz sredstava Proračuna Osječko-baranjske županije za 2019. godinu.

Na razini Osječko-baranjske županije od 2005. godine djeluje Savjet za nacionalne manjine, radno tijelo Župana, koje prati stanje i razmatra pitanja u svezi s ostvarivanjem i zaštitom Ustavom, zakonom i drugim propisima zajamčenih sloboda i prava etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina iz nadležnosti Županije te potiče, podupire i predlaže mjere pospješivanja ostvarivanja prava nacionalnih manjina na ovome području.

Radi osiguranja kontinuiranog praćenja i poticanja provedbe propisanih mjera i aktivnosti Savjet za nacionalne manjine Osječko-baranjske županije osnovao je još u veljači 2007. godine Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalnog programa za Rome na području Osječko-baranjske županije, koje ima zadaću praćenja provedbe programa za Rome na području Županije, predlaganja i poduzimanja mjera i aktivnosti usmjerenih sustavnoj i učinkovitoj realizaciji programa te izvještavanja Savjeta za nacionalne manjine i nadležnih državnih tijela o provedbi mjera i aktivnosti na razini Županije.

2. PROVEDBA AKTIVNOSTI I MJERA U PODRUČJU PROSTORNOG UREĐENJA I OKOLIŠA

Na području Osječko-baranjske županije izrađeni su i doneseni svi prostorni planovi uređenja općina/gradova. Temeljem Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" broj 153/13., 65/17, 114/18., 39/19. i 98/19.), Zakona o gradnji ("Narodne novine" broj 153/13., 20/17., 39/19. i 125/19.) i Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13., 137/15., 123/17. i 98/19.), jedinice lokalne samouprave su nadležne i dužne skrbiti o svom prostoru na principima održivog razvitka. Iz tih obveza proizlazi i pravo jedinice lokalne samouprave na utvrđivanje građevinskih područja kroz prostorne planove uređenja općina/gradova, te planiranje infrastrukture neophodne za funkcioniranje naselja.

Tijekom izrade prostornih planova uređenja općina/gradova, na inicijativu Javne ustanove Zavod za prostorno uređenje Osječko-baranjske županije, sve lokacije naseljene Romima registrirane u Programu aktivnosti i mjera za unaprjeđenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima Osječko-baranjske županije unesene su u građevinska područja. Ovaj korak smatra se presudnim u integriranju Roma u lokalnu i regionalnu sredinu budući da se gospodarenje i uređenje prostora mora provoditi u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i Zakonom o gradnji.

Pokrivanjem prostora Osječko-baranjske županije novom generacijom prostornih planova osigurani su preduvjeti za izgradnju infrastrukture koja koristi svim stanovnicima Osječko-baranjske županije, pa tako i Romima koji žive na području Županije. Potreba izgradnje infrastrukture i izgradnja stambenih zgrada utvrđene su prostornim planovima, kao mjere i aktivnosti koje je potrebno provoditi gotovo na svim lokacijama naseljenim Romima.

2.1. Sažetak Programa aktivnosti i mjera za unaprjeđenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima za Osječko-baranjsku županiju

Nacionalnim programom za Rome propisana je izrada županijskih programa aktivnosti i mjera za unaprjeđenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima koji treba detaljno odrediti:

- radnje i radove koje je potrebno provesti,
- način, rokove i subjekte zadužene za provedbu,
- sredstva potrebna za izvršenje i
- izvore sredstava.

Skupština Osječko-baranjske županije donijela je 15. srpnja 2005. godine Program aktivnosti i mjera za unaprjeđenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima za Osječko-baranjsku županiju ("Županijski glasnik" broj 10/05., u daljnjem tekstu: Županijski program), a izvadak iz Županijskog programa dostavljen je svim općinama i gradovima na čijem području žive Romi.

2.2. Prostorni razmještaj i tipovi lokacija na području Osječko-baranjske županije na kojima žive Romi

Koncentracija romskog stanovništva, a time i lokacija, najveća je na području Baranje.

Lokacije su, ovisno o odnosu prema građevinskom području i legalnosti izgradnje, sistematizirane na sljedeće tipove:

- bespravno izgrađene lokacije izvan građevinskih područja naselja
- bespravno izgrađene lokacije unutar građevinskih područja naselja, ali na površinama suprotne namjene
- bespravno izgrađene lokacije unutar građevinskih područja na površinama planom predviđenim za predmetnu namjenu
- legalno izgrađene lokacije.

Građevinsko stanje objekata većinom nije zadovoljavajuće na lokacijama koje su izdvojene, a na integriranim lokacijama stanje je uglavnom zadovoljavajuće.

Pretpostavljamo da su se primjenom Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama ("Narodne novine" broj 86/12., 143/13., 65/17. i 14/19.) podatci o legalnosti izgradnje izmijenili.

Završetkom postupka legalizacije i evidencijom nekretnina na državnoj razini, moći će se prikazati i ovi parametri uspoređujući nove podatke o legalnim građevinama kroz geoinformacijski sustav s popisom stanovništva unutar evidentiranih romskih naselja, obzirom da se podatak o nacionalnoj pripadnosti podnositelja zahtjeva za legalizaciju ne evidentira. Komunalna opremljenost lokacija naseljenih Romima je različita: lokacije najčešće imaju električnu energiju, uličnu rasvjetu i cestu, a najlošije je stanje po pitanju opremljenosti javnim vodovodnim te odvodnim i kanalizacijskim sustavima. Izgrađenost ovim sustavima u romskim naseljima najčešće ovisi o njihovoj izgrađenosti u samom naselju kome pripadaju.

Općenito se može reći da na lokacijama nema značajnijih izdvojenih sadržaja javne društvene infrastrukture, budući da se za socijalne i društvene potrebe koriste postojeći javni sadržaji u naseljima, što se s obzirom na veličinu i prostorni razmještaj romskih lokacija ocjenjuje zadovoljavajućim.

2.3. Detaljni prikaz lokacija s mjerama i aktivnostima za unaprjeđenje stanja i rekapitulacija potrebnih financijskih sredstava

Sustav planiranja i uređenja naselja nije utemeljen na principima nacionalne ili etničke pripadnosti stanovništva niti se na toj osnovi vode podaci o prostoru i korisnicima prostora. Zbog toga su se podaci uglavnom prikupljali uz pomoć jedinica lokalne samouprave koje su bolje upoznate sa stvarnom situacijom na terenu.

Uređenje prostora, odnosno naselja mora se provoditi u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. Rješavanje prostornih problema samo je jedan od preduvjeta za integriranje Roma u lokalnu i regionalnu sredinu. Osim prostornog aspekta, potrebno je riješiti i socijalna pitanja što prije svega uključuje pitanja školovanja, osposobljavanja za rad, zapošljavanja i slično.

Na osnovi prethodnih analiza i prikupljenih podataka predlažu se za svaku pojedinačnu lokaciju mjere i aktivnosti koje je potrebno provesti za unaprjeđenje stanja kojim će se poboljšati uvjeti stanovanja Roma. To, prije svega, uključuje izradu, donošenje i provedbu dokumenata prostornog uređenja i uređenja zemljišta, što je sve u nadležnosti jedinica lokalne samouprave (gradova i općina).

2.4. Aktivnosti Osječko-baranjske županije i jedinica lokalne samouprave

a) Osječko-baranjska županija

Opredjeljenje Osječko-baranjske županije, kao jedinice područne (regionalne) samouprave je ravnomjeran razvitak svih njezinih dijelova, bez obzira na nacionalnu pripadnost većinskog stanovništva koje u pojedinom naselju živi.

U uređenje lokacija na kojima žive Romi, Osječko-baranjska županija se uključuje indirektno putem financiranja izgradnje infrastrukture i javnih sadržaja koji služe svim stanovnicima tih naselja, pa tako i Romima, budući da je važan element provedbe Nacionalnog programa za Rome rješavanje egzistencijalnih problema u romskim naseljima, kao što su vodovod, odvodnja, električna energija i slično.

b) Jedinice lokalne samouprave

Grad Beli Manastir

U Gradu Belom Manastiru Romi žive na tri lokacije: **u Ulici Petra Berislavića, Zagrebačkoj ulici i Ulici Josipa Pančića**. Sve tri lokacije imaju obilježja "romskih naselja", ali su djelomično i integrirane pa se ne može reći da su tipična "romska naselja".

U 2019. godini izrađena je projektna dokumentacija za rekonstrukciju Berislavićeve ulice i temeljem te dokumentacije ishoda je građevinska dozvola.

Grad Belišće

U Gradu Belišću Romi žive na lokaciji u **naselju Bistrinci**. Ova lokacija je jedna od većih lokacija na kojima žive Romi u Osječko-baranjskoj županiji. Radi se o tipičnom "romskom naselju" u kojem živi oko 350 Roma u sedamdesetak domaćinstava. Prostornim planom uređenja grada Belišća iz 2003. godine područje romskog naselja u Bistrincima, u Ulici Marka Oreškovića, označeno je kao građevinsko područje. Donošenjem I. izmjena i dopuna UPU dijela ulice Marka Oreškovića na Gradskom vijeću Grada Belišća 17. prosinca 2014. godine, omogućena je izrada potrebne projektne dokumentacije za izgradnju vodoopskrbe i odvodnje u dijelu Ulice Marka Oreškovića u Bistrincima kao i za izgradnju društvenog doma za potrebe romske nacionalne manjine.

U 2019. godini izrađena je projektna dokumentacija, ishoda je građevinska dozvola i izgrađeno višenamjensko sportsko igralište s rasvjetom u ulici Marka Oreškovića u Bistrincima ukupne vrijednosti 805.572,40 kn čije financiranje je provedeno u suradnji sa Savezom Roma "Kali Sara" na način da je Savez izdvojio 300.000,00 kn, a preostali iznos je osigurao Grad Belišće.

U tijeku je priprema izrade izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja dijela ulice Marka Oreškovića u Bistrincima, čime će se omogućiti projektiranje, a potom i ishoda je građevinske dozvole za prometne površine u romskom naselju (ceste i nogostupe). Procijenjena vrijednost projektiranja prometnih površina je 50.000,00 kn s PDV-om, a izgradnje 5.200.000,00 kn s PDV-om. Trošak izrade projektne dokumentacije plaća Grad Belišće.

Grad Osijek

Na području grada Osijeka Romi žive na pojedinačnim lokacijama i legaliziranim objektima u gradu te u nelegaliziranim objektima u Vinogradskoj ulici i u naselju Tenja u Ulici Matije Vlačića. Lokacije u naselju Osijek su "integrirane" lokacije, dok je lokacija u naselju Tenje manje "romsko naselje". Prema prostorno-planskoj dokumentaciji koja je važila do 16. studenoga 2010. godine nije postojala mogućnost legalizacije objekata u Vinogradskoj ulici u Osijeku te je bilo nužno izmjenama prostorno-planskih dokumenata stvoriti pretpostavke za legalizaciju.

Donošenjem Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnog urbanističkog plana Grada Osijeka ("Službeni glasnik" Grada Osijeka broj 12/10.) dio Vinogradske ulice prenamijenjen je u "M" (mješovita namjena) iz čega proizlazi mogućnost legalizacije navedenih objekata te je Grad započeo proceduru rješavanja imovinsko pravnih problema kako bi se objekti legalizirali. Stupanjem na snagu Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama, omogućen je jednostavan postupak legalizacije, što su pojedini vlasnici nekretnina u Vinogradskoj ulici u Osijeku i Ulici M. Vlačića u Tenju i učinili. Grad Osijek tijekom 2016., 2017., 2018. i 2019. godine nije provodio nikakve aktivnosti vezane uz Akcijski plan za Rome u području prostornog uređenja i gradnje. Grad je spreman pomoći u izradi i pripremi pojedinačne dokumentacije ukoliko se osiguraju sredstva u državnom proračunu.

Grad Valpovo

Na području Grada Valpova živi nekoliko obitelji Roma na lokacijama u naselju Nard, naselju Šag i u naselju Valpovo. Sve lokacije osim lokacije u Šagu su "integrirane" lokacije te koriste postojeću izgrađenu infrastrukturu u naseljima.

Tijekom prošle godine uređeno je dječje igralište u ulici Silvija Strahimira Kranjčevića u Valpovu, gdje obitava romsko stanovništvo, nabavljene su i postavljene penjalice s mrežom i dvije klupe s naslonom, te je izgrađeno poluigralište za košarku i podloga za stol za stolni tenis. U istoj ulici izgrađena je pristupna cesta te spoj na kanalizacijsku mrežu Grada.

Općina Bilje

Općina Bilje aktivno se uključila u provođenje aktivnosti u provedbi Akcijskog plana desetljeća za uključivanje Roma.

Na području Općine Bilje, u naselju Vardarac, u Ružinoj ulici je lokacija u kojoj žive Romi. Općina Bilje izvršila je kompletnu rekonstrukciju Ružine ulice čime su se poboljšali uvjeti stanovanja, bolja prometna povezanost i sigurnost lokacije na kojoj žive Romi. U Ružinoj ulici izgrađena je vodovodna i plinska mreža, rekonstruirana je elektroenergetska mreža i izgrađena javna rasvjeta.

Izrađena je i projektna dokumentacije za izgradnju/rekonstrukciju Školske ulice u Vardarcu, koja spaja lokaciju naseljenu Romima (Ružina ulica) s osnovnom školom, dječjim vrtićem te dječjim i sportskim igralištima, kao i glavnom ulicom u naselju. Navedenom izgradnjom/rekonstrukcijom planira se proširenje postojeće ceste, izgradnja pješačke staze i parkirališta ispred osnovne škole i vrtića.

Općina Darda

Temeljem Nacionalnog programa za Rome od 16. listopada 2003. godine u Dardi je planirano uređenje tri lokacije naseljene Romima: 'Romsko naselje' u ulici Nikole Šubića Zrinskog, Romsko naselje - "Zlatnica" u Jablanovoj ulici i lokacija naseljena Romima - dio oko groblja.

U 2019. godini je sklopljen ugovor o izgradnji 87 romskih kuća u vrijednosti 36.057.325,38 kn od kojih je tijekom 2019. godine izgrađeno 30. Izgrađeno je sportsko igralište za rukomet, mali nogomet i košarku čija vrijednosti je bila 384.393,68 kn. Sklopljen je Ugovor o izvođenju radova na izgradnji dječjeg igrališta u vrijednosti 63.909,15 kn. Za navedena 3 ugovora osigurana su sredstva Europske unije u visini 85%, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU 12% i Općine Darda 3%. U 2019. godini izgrađena je javna rasvjeta u Jablanovoj ulici u vrijednosti 84.000,00 kn. Sredstva je osigurala Vlada RH kroz Savjet za nacionalne manjine. Također je izgrađena cesta u Jablanovoj ulici u vrijednosti 433.753,66 kn od kojih je Općina Darda osigurala 233.000,00 kn, a ostalo Vlada RH kroz Savjet za nacionalne manjine.

Općina Jagodnjak

U Općini Jagodnjak Romi žive u dva naselja: **u naselju Bolman i u naselju Jagodnjak**. U 2019. godini na području Općine Jagodnjak nisu se provodile mjere i aktivnosti iz Akcijskog plana za uključivanje Roma iz područja prostornog uređenja i gradnje. U ranijem razdoblju Općina Jagodnjak je vlastitim sredstvima uredila dio Ulice Ankice Dobrokes u Bolmanu.

Općina Kneževi Vinogradi

U Općini Kneževi Vinogradi Romi žive na dvije lokacije u **naselju Kneževi Vinogradi: u Glavnoj ulici i u Ulici 1. maja**. Lokacija u **Glavnoj ulici** je integrirana lokacija, a lokacija u **Ulici 1. maja** je manje "romsko naselje".

Općina Kneževi Vinogradi urbanističkim planom uređenja "Jugoistok Kneževi Vinogradi" na kartografskom prikazu "Korištenje i namjena površina" uvrstila je područje gdje su izgrađeni stambeni objekti Roma u prostore i površine za razvoj i uređenje stambene namjene. Općina je 2019. godine platila legalizaciju obiteljskih kuća Roma, te su se stvorili uvjeti potrebni za cijepanje čestica. Slijedeći korak bi bila izrada geodetskog elaborata za cijepanje čestica za koji je potrebno osigurati sredstva.

Općina Magadenovac

Na području Općine Magadenovac ne postoje posebna romska naselja, nego su Romi integrirani u zajednicu. Tijekom 2019. godine nije realizirana planirana aktivnost rekonstrukcije stambene građevine u naselju Beničanci, Kralja Tomislava 13. Općina kontinuirano nastoji unaprijediti integraciju Roma u zajednici te osigurati stanovanje u primjerenim uvjetima, kroz dodjelu jednokratne pomoći i ostvarivanje prava na naknadu za troškove stanovanja (električna energija, trošak vode, plina i sl.). Općina također sufinancira priključak na komunalnu infrastrukturu, kao što su priključak na vodovodnu mrežu i plinski sustav svim stanovnicima s područja Općine.

Općina Petlovac

Na području Općine Petlovac Romi žive na lokaciji u dijelu **naselja Torjanci**. Radi se o tipičnom "romskom naselju" prostorno izdvojenom u odnosu na samo naselje.

U 2019. godini izvršena je rekonstrukcija nerazvrstane ceste u Dravskoj ulici u romskom naselju u Torjancima. Ukupna vrijednost radova je bila 283.687,50 kn s PDV-om, a sredstva su osigurana uz sufinanciranje Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije. Nadalje, provedene su aktivnosti na rješavanju imovinsko pravnih poslova, otkupu zemljišta, izgradnji i opremanju sportskog igrališta u romskom naselju u Torjancima na k.č.br. 744, k.o. Torjanci, te je osiguran vodovodni priključak na predmetnoj čestici, ukupne vrijednosti 91.868,75 s PDV-om. Ova aktivnost provedena je uz sufinanciranje Saveza Roma u Republici Hrvatskoj "Kali Sara".

Općina Podgorač

U Općini Podgorač Romi žive u dijelu naselja Budimci. Tijekom proteklih godina Općina je poboljšala životne uvjete svih stanovnika Općine, pa tako i stanovnika romske nacionalnosti. Važećim prostornim planom lokacija na kojoj žive Romi uključena je u građevinsko područje naselja. Na području Općine su izgrađeni javna vodoopskrbna i odvodna mreža te je i pripadnicima romske nacionalne manjine dostupna mogućnost priključenja na nju. U samom naselju Budimci, pripadnici romske nacionalne manjine imaju dostupan priključak na električnu i telefonsku mrežu, cestovni prilaz na lokaciju u asfaltu i osiguranu javnu rasvjetu, nogostupe i dječje igralište, a od nedavno svi stanovnici naselja Budimci imaju mogućnost priključka na sustav javne vodoopskrbe.

3. PROVEDBA AKCIJSKOG PLANA ZA UKLJUČIVANJE ROMA U PODRUČJU ŠKOLSTVA I KULTURE U 2019. GODINI

Pitanja raznolikosti i pravičnosti središnje su teme u odgojno-obrazovnim sustavima mnogih zemalja. Pristup kvalitetnom odgoju i obrazovanju predstavlja jedan od najvažnijih načina kojima se može promicati integracija manjina u većinsko društvo. Upravo je kvaliteta obrazovanja koje Romi stječu kada pohađaju škole ono što je ključno za školski uspjeh i obrazovno postignuće, kao i za povećanje šansi da se Romi uspješno uključe u tržište rada i samo društvo.

U Osječko-baranjskoj županiji Romi žive unutar postojećih administrativnih jedinica - sela i gradova.

Na području Županije učenici Romi integrirani su u redovite razredne odjele s nastavom na hrvatskom jeziku i pismu te se, slijedom toga, i financiranje obavlja sukladno kriterijima i mjerilima koji su važeći za sve škole na području Županije. Odluku o kriterijima i mjerilima za financiranje škola donosi Skupština Osječko-baranjske županije, a ovisno o visini sredstava koja su određena za škole u našoj Županiji temeljem Odluke koja se donosi na državnoj razini.

Kao što je vidljivo iz tablica 500 učenika u 24 osnovne i 12 srednjih škola Osječko-baranjske županije izjašnjavaju se kao Romi.

**Podaci o učenicima romske nacionalnosti u osnovnim školama
na području Osječko-baranjske županije 2018./2019. školske godine**

Tablica 1.

R. br.	Naziv OŠ	1. razred		2. razred		3. razred		4. razred		5. razred		6. razred		7. razred		8. razred		Ukupno učenika 1.- 8. raz.	
	SPOL	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
PODRUČJE OSIJEKA I OKRUŽJE OSIJEKA																			
1.	OŠ Franje Krežme, Osijek	1			1				1									1	2
2.	OŠ Vladimira Becića, Osijek					1			1	2			1		2	1		4	4
3.	OŠ Josipovac													2				2	0
4.	OŠ Milka Cepelića Vuka	1					1			1				1				3	1
UKUPNO OSIJEK I OKRUŽJE		2			1	1	1		2	3			1	3	2	1		10	7
R. br.	Naziv OŠ	1. razred		2. razred		3. razred		4. razred		5. razred		6. razred		7. razred		8. razred		Ukupno učenika 1.- 8. raz.	
	SPOL	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
PODRUČJE DONJEG MIHOLJCA																			
5.	OŠ A. Starčevića, Viljevo; PŠ Kapelna PŠ Ivanovo UKUPNO	1 1				1 1				1 1				1 1		1 1		0 1 1 2	3 0 0 3
6.	OŠ "Matija Gubec", Magadenovac PŠ Beničanci UKUPNO									1 1 0								1 1 0	0 0 0
UKUPNO DONJI MIHOLJAC		1	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	1	3	3

R. br.	Naziv OŠ	1. razred		2. razred		3. razred		4. razred		5. razred		6. razred		7. razred		8. razred		Ukupno učenika 1.- 8. raz.	
	SPOL	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
PODRUČJE VALPOVA																			
7.	OŠ Petrijevci				1	2	1	1	1	1	1							4	4
8.	OŠ Matije Petra Katančića, Valpovo									1		1				1		3	0
	PŠ Nard					1												1	0
	UKUPNO	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	4	0
9.	OŠ Ivana Kukuljevića, Belišće		2		2	2	3		2	4	1	2	2				1	8	13
10.	OŠ Ladimirevci				1	2	2					1						3	3
	PŠ Ivanovci						1									1		0	2
	UKUPNO	0	0	0	1	2	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	3	5

11.	OŠ I. B. Mažuranić, Koška, PŠ Lug Subotički PŠ Topoline UKUPNO	1				1					1	2				1	1	3
		1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	2	0	0	0	1	2
		1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	2	0	0	0	1	4
		1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	2	0	0	0	1	7
UKUPNO VALPOVO		1	3	1	5	8	8	1	4	6	2	5	4	0	0	1	3	29

R. br.	Naziv OŠ	1. razred		2. razred		3. razred		4. razred		5. razred		6. razred		7. razred		8. razred		Ukupno učenika 1.- 8. raz.	
	SPOL	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
PODRUČJE NAŠICA																			
12.	OŠ D. Pejačević, Našice PŠ Vukojevci UKUPNO	1 1	3 3	4 4	1 1 2	2 1 3	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	7 1	1 5	5 6	6 5	4 4	22 9 31	15 10 25	
13.	OŠ Ivana Brnjika Slovaka, Jelisavac				1							1			1	1	1	2	3
14.	OŠ Hinka Juhna, Podgorač	2	1	4	5	3		2	4	5	1	4	5	4	1	3	3	27	20
	PŠ Stipanovci			1				1									2	0	
	PŠ Razbojište							1	1								1	1	
	PŠ Budimci	5				1	2	1	1								7	3	
	PŠ Poganovci	1															1	0	
	UKUPNO	8	1	5	5	4	2	5	6	5	1	4	5	4	1	3	3	38	24
UKUPNO NAŠICE		9	4	9	8	7	5	8	9	8	4	12	6	9	8	9	8	71	52

R. br.	Naziv OŠ	1. razred		2. razred		3. razred		4. razred		5. razred		6. razred		7. razred		8. razred		Ukupno učenika 1.- 8. raz.	
	SPOL	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
PODRUČJE BARANJE																			
15.	OŠ "Dr. Franjo Tudman" Beli Manastir	2	3	4	6	2	4	4	6	5	5	2		3	4	5	6	27	34
16.	OŠ Jagodnjak	3	2	1	2	3	2	2	1		2	1	3		2	3	1	13	15
	PŠ Bolman	1			1	2		1										4	1
	UKUPNO	4	2	1	3	5	2	3	1	0	2	1	3	0	2	3	1	17	16
17.	OŠ Lug								1						1			0	2
	PŠ Vardarac	1	1			2												3	1
	UKUPNO	1	1	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	3	3
18.	OŠ „Matija Gubec“ Čeminac			1														1	0
19.	OŠ Kneževi Vinogradi						1			2		1			1	1	2	4	4
	PŠ Karanac		1						1									0	2
	UKUPNO	0	1	0	0	0	1	0	1	2	0	1	0	0	1	1	2	4	6
20.	OŠ Popovac								2	1			1					1	3
21.	OŠ Darda	1	13	3	9	6	4	3	3	7	10	5	7	3	6	4	4	32	56
	OŠ Šećerana																		
	PŠ B. Petrovo Selo				1							1						1	1
	PŠ Branjin Vrh		1								1			1		2		4	3
	PŠ Torjanci	1				1												2	0
	UKUPNO	1	1			2	1		4									3	5
		2	1	0	1	3	1	0	4	1	1	1	1	1	0	2	0	10	9

23.	OŠ Draž PŠ Duboševica UKUPNO	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1
24.	OŠ Bilje				1			2			2					1		3	3
UKUPNO BARANJA		10	21	9	20	18	13	12	18	16	20	10	12	8	15	16	13	99	132
UKUPNO ŽUPANIJA		23	28	19	34	35	27	21	33	34	27	27	23	20	26	27	25	206	223
		51		53		62		54		61		50		46		52		429	

**Podaci o učenicima romske nacionalnosti u srednjim školama
na području Osječko baranjske županije 2018./2019. školske godine**

Tablica 2.

Red. br.	Naziv SŠ	1. razred		2. razred		3. razred		4. razred		Ukupno učenika 1.- 4. raz.		Broj romskih pomagača	
		m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
1.	Graditeljsko-geodetska škola Osijek							1		1	0		
2.	Ekonomska i upravna škola Osijek					1				1	0		
3.	Elektrotehnička i prometna škola Osijek			1						1	0		
4.	Medicinska škola Osijek			1						1	0		
5.	Obrtnička škola Osijek	3	5	3	4	1	2			7	11		
6.	Škola primijenjene umjetnosti i dizajna Osijek		2							0	2		
7.	Srednja škola Isidora Kršnjavoga Našice				1					0	1		
8.	Srednja strukovna škola Antuna Horvata Đakovo	1			1	1				2	1		
9.	Srednja škola Valpovo	2		2				1		5	0		
10.	Srednja škola Donji Miholjac	1	1	2	2					3	3		
11.	Druga srednja škola Beli Manastir	1	4		4	2	4		3	3	15		
12.	Prva srednja škola Beli Manastir	3		5	1	4		1		13	1		
	UKUPNO	11	12	14	13	9	6	3	3	37	34	0	0
	SVEUKUPNO	33		27		15		6		71			

Iz tablica je vidljivo u kojim školama su zastupljeni učenici Romi. Od ukupno 21.006 učenika u osnovnim školama na početku 2018./2019. školske godine kao pripadnici Roma izjasnilo se 429 učenika od I. do VIII. razreda. U svim školama na području naše Županije učenici Romi su integrirani u redovite razredne odjele, dakle nema posebnih škola za Rome, niti tzv. čistih razrednih odjela za Rome. Svim učenicima Romima na našem području škole su dostupne pod istim uvjetima kao i ostalim učenicima. Ukoliko je potrebno za njih se organizira prijevoz do škole kao i za ostale učenike. Od ukupno 429 učenika koji se izjašnjavaju kao Romi 206 su djevojčice, a 223 su dječaci.

Škole s najvećim brojem romskih učenika su OŠ Darda (88), OŠ Hinka Juhna, Podgorač (62), , OŠ "Dr. Franjo Tuđman" Beli Manastir (61), OŠ Dore Pejačević Našice (56) i OŠ Jagodnjak (33). Najčešći problemi vezani za učenike pripadnike Roma prema podacima dobivenim iz škola su:

- Nepravovremeno prijavljivanje za upis u školu, posebice u I. razred osnovne škole. Roditelji po pisanom pozivu ne dovode djecu na upis u školu niti na pregled liječniku školske medicine. Djelatnici pedagoških službi škola, u suradnji s djelatnicima Centra za socijalnu skrb, odlaze u domove ovih obitelji radi pravodobnog upisa djece u prvi razred. Slabije znanje hrvatskog jezika u školama se rješava dopunskom nastavom.

- U službenim dokumentima roditelji i učenici se često ne izjašnjavaju kao pripadnici romske nacionalne manjine što u konačnici znači trajan gubitak određenih prava koja im na osnovi nacionalne pripadnosti pripadaju tijekom obrazovanja (npr. stipendije).
- Polaskom u školu većina djece nema u potpunosti razvijene radne navike, navike samodiscipline i čekanja reda, odnosa prema osobnim i tuđim stvarima, odnosa prema odraslima, a uočavaju se teškoće pažnje i koncentracije na školske zadatke. Predvještine potrebne za školu (predmatematičke i predčitačke vještine) nisu razvijene i usvajaju se tijekom cijelog prvog razreda. Roditelji nisu u mogućnosti pomoći djetetu jer ih veliki broj nema završenu niti osnovnu školu.
- Jedan od problema s romskim učenicima je i veliki broj izostanaka s nastave zbog bježanja s nastave, odlaska s obitelji u inozemstvo ili u potragu za sezonskim poslovima (npr. skupljanje žira ili sekundarnih sirovina). Izricanje pedagoških mjera ovim učenicima nije učinkovito.

Posljednjih godina događaju se pozitivni pomaci u osnovnoškolskom školovanju pripadnika romske nacionalne manjine. Sve više učenika završava osmi razred i upisuje srednju školu. Značajan napredak u učenju i ponašanju romskih učenika ostvarile su škole koje su za svoje učenike uspjele organizirati produženi boravak i zaposliti educirane romske pomagače sredstvima Europske unije (IPA projekti) ili preko projekta udruge Romsko srce.

U srednjim školama od ukupno 10.707 učenika u 2018./2019. školskoj godini kao Rom izjasnio se 71 učenik u 12 škola.

Srednje škole s najvećim brojem romskih učenika su Obrtnička škola Osijek (18), Druga srednja škola Beli Manastir (18) te Prva srednja škola Beli Manastir (14 učenika). Najviše djece upisuje se u trogodišnja zanimanja te se škole trude u suradnji s romskim udrugama ostvariti što bolju suradnju s obrtnicima koji primaju učenike u okviru praktične nastave. U svojim izvješćima škole navode da je u 2018.2019. godini broj učenika u porastu koji završavaju srednjoškolsko obrazovanje (oko 90%). Ostatak prekida školovanje zbog velikog broja neopravdanih izostanaka, gubitka statusa redovnog učenika, odlaska u inozemstvo, maloljetničke trudnoće ili stupanja u brak.

Prema dostupnim podacima koje su nam dostavili iz predškolskih ustanova, imamo saznanja da je 10 djece na području Županije integrirano je u redoviti program dječjih vrtića.

Tijekom 2019. godine u provedbi Nacionalnog plana za Rome dodijeljena su sredstva temeljem Javnog poziva za financiranje programa i projekata udruga od interesa za opće dobro Udruzi baranjskih Roma Napredak, Bolman za Dane Roma u Bolmanu 3.000,00 kn, Udruzi Romski nacionalni forum, Beli Manastir, za XIV. Festival romske pjesme i plesa Roma Republike Hrvatske 2.000,00 kn i Zajednici Roma Osječko-baranjske županije, Darda za Dane Roma u Dardi 3.000,00 kuna.

4. PROVEDBA AKCIJSKOG PLANA DESETLJEĆA ZA UKLJUČIVANJE ROMA U PODRUČJU ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

Romi u Republici Hrvatskoj zbog slabije obrazovne strukture i manje uključenosti u formalne oblike rada te specifičnog načina življenja i drugih karakteristika, u većoj ili manjoj mjeri još uvijek trpe posljedice nekadašnje ekonomske, društvene i političke marginaliziranosti.

Siromaštvo među Romima je znatno raširenije nego u drugim skupinama ili društvu u cjelini. Romsko siromaštvo je po svom karakteru često dubinsko i dugotrajno te pogađa gotovo sve aspekte životnog standarda (stanovanje, obrazovanje, zdravlje i slično). Prema podacima iz Nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje od 2013. do 2020. godine u prosjeku 13,5% svih korisnika socijalne pomoći u Hrvatskoj proteklog desetljeća bili su Romi, što je činilo oko 50% romske populacije. Točan broj teško je utvrditi iz više razloga, često zbog njihove odluke da se izjasne kao pripadnici neke druge etničke skupine ili kao posljedice negativnih iskustava i distanciranosti većinskog stanovništva, uglavnom zasnovane na stereotipima i predrasudama.

Dana 30. siječnja 2019. godine objavljen je Javni poziv za financiranje programa i projekata udruga od interesa za opće dobro u Osječko-baranjskoj županiji iz sredstava Proračuna Osječko-baranjske županije za 2019. godinu u kojem su se financirali programi i projekti vezani uz provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma te programi i projekti civilnih udruga romske manjine iz područja unaprjeđenja položaja djece pripadnika romske nacionalne manjine za koje je bilo osigurano 40.000,00 kuna. Na navedenom pozivu odobrena su sredstva za 10 programa/projekata i to kako slijedi:

Red. broj	Naziv i sjedište udruge	Naziv projekta/programa	Iznos odobrenih sredstava (u kn.)
1.	Romska udruga "Sara" Torjanci, Petlovac	Svjetski dan Roma	2.000,00
2.	Romski resursni centar, Darda	Školica nogometa	5.200,00
3.	Romsko kulturno umjetničko društvo Crvena jagoda, Belišće	Promicanje romske kulture na području grada Belišća	2.000,00
4.	Udruga baranjskih Roma, Beli Manastir	Volimo učiti	3.000,00
5.	Udruga baranjskih Roma Napredak, Jagodnjak	Za bolje sutra Roma Općine Jagodnjak	3.000,00
6.	Udruga Roma grada Valpova, Valpovo	Uključenje Roma u lokalnu zajednicu kroz sportsko zabavne susrete	3.000,00
7.	Udruga Roma općine Darda, Darda	Tradicionalna romska fešta	5.500,00
8.	Udruga Romski nacionalni forum, Beli Manastir	Svečano obilježavanje Svjetskog dana Roma 8.4.2019.	2.100,00
9.	Udruga žena Romkinja Romsko srce, Jagodnjak	Obrazovanjem do napretka	7.100,00
10.	Zajednica Roma Osječko-baranjske županije, Darda	Za bolje sutra Roma iz Darde	7.100,00

Iako se u Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb kod dodjele jednokratnih novčanih pomoći ne evidentira nacionalna pripadnost korisnika, kroz neposrednu komunikaciju s korisnicima uočava se kako su velikim dijelom to pripadnici romske nacionalne manjine. Tijekom 2019. godine jednokratna novčana pomoć dodijeljena je za 1811 korisnika, što je za 301 korisnika manje nego u 2018. godini.

Budući da je velik broj romskih obitelji u socijalno zaštitnoj potrebi i koristi zajamčenu minimalnu naknadu, korisnici su i prava na ogrjev koji se temeljem rješenja Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb financira iz Proračuna Županije, a u 2019. godini isplaćena su sredstva za 3690 korisnika, što je za 532 korisnika manje nego u 2018. godini.

5. PROVEDBA AKCIJSKIH PLANOVA ZA UKLJUČIVANJE ROMA U PODRUČJU ZAPOSŁJAVANJA

Hrvatski zavod za zapošljavanje ne prati nezaposlene osobe prema nacionalnosti te se broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine procjenjuje prema prebivalištu iz kojih se osobe prijavljuju u evidenciju nezaposlenih osoba, prema uvjerenjima koje traže za ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi te poznavanju romskog jezika. Stvaranju baze nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine otežava činjenica što se osobe romske nacionalne manjine različito deklariraju. Iz tog razloga, u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje kontinuirano se prikupljaju potrebni podaci za utvrđivanje točnog broja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine i svakodnevno nadopunjuju baze.

U evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Regionalnog ureda Osijek evidentirane su 623 osobe romske nacionalne manjine, a od toga je 326 žena. Najveći broj nezaposlenih Roma bilježimo u Ispostavi Beli Manastir, ukupno 494 osobe, od toga 262 žene, što čini više od 80 % ukupnog broja nezaposlenih Roma u OBŽ. Slijedi Ispostava Valpovo 57 - žena 27, Donji Miholjac 13 - žena 7, Našice jedna žena, kao i u Đakovu.

Aktivnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Regionalnog ureda Osijek

Dio Roma, još uvijek, se ne želi se izjašnjavati o svojoj nacionalnoj pripadnosti. Pozivanjem na pozitivnu diskriminaciju i mogućnosti korištenja programa koje pruža Akcijski plan za uključivanje Roma, nastoji se osvijestiti Rome da koriste mogućnosti koje im se pružaju.

Hrvatski zavod za zapošljavanje redovito organizira prezentacije, okrugle stolove i sastanke s predstavnicima Roma, romskim udrugama, predstavnicima lokalne samouprave i lokalnim poduzetnicima kako bi ih informirali o aktivnostima koje će HZZ provoditi u okviru Akcijskog plana te se prezentiraju mjere aktivne politike zapošljavanja s naglaskom na zapošljavanje Roma.

Javni radovi i dalje predstavljaju najviše korištene mjere za zapošljavanje Roma. Inicijatori javnih radova su jedinice lokalne samouprave, a izvođači su ili lokalna samouprava ili civilne udruge. Najveći broj Roma radi na uređenju romskih naselja, uređenju površina koje nisu u redovitom održavanju, uklanjanju divljih deponija, dok manji broj pomaže starijim i nemoćnim osobama. HZZ financira javne radove u 100% iznosu ukupnog troška minimalne plaće.

U 2019. godini udruge i jedinice lokalne samouprave ponovno su iskazale interes za provođenje javnih radova. Ukupno je bilo zaposleno 290 osoba, najviše s područja Baranje - 252 osobe i s područja Valpova - 38 osoba. Dvije osobe, korisnici minimalne zajamčene naknade, zaposlene su u programu distribucije humanitarne pomoći u Crvenom križu, a tri žene su zaposlene kroz program "Zaželi" kao geronto domaćice. U javnim radovima sudjelovalo je 198 osoba u jedinicama lokalne samouprave, a 92 osobe u romskim udrugama.

Do 31.12.2019. bez financijske intervencije HZZ, odnosno u realnom sektoru, zaposleno je 49 Roma, od toga 10 žena. 10 zaposlenih ima završenu srednju školu.

Obrazovna struktura Roma je još uvijek nepovoljna mada se vide pomaci u odnosu na prethodne godine. Oko 70% Roma nema završenu osnovnu školu, a među njima je i dalje veliki broj mladih osoba. Od ukupnog broja mladih do 30 godina, gotovo, 50% nema završenu osnovnu školu. Treba istaći činjenicu da svake godine povećava broj mladih Roma koji završavaju srednju školu i sad ih je u evidenciji HZZ-a 58, jedan Rom je visoko obrazovan.

HZZ kontinuirano animira i motivira Rome za završavanje osnovne škole i stjecanje prvog zanimanja. Te aktivnosti se provode ili kroz individualno savjetovanje ili kroz motivacijske radionice, a velik doprinos daju i lokalne romske udruge. Od 2015. godine do danas više od 150 osoba uključeno je u završavanje osnovne škole. Nakon završetka osnovne škole osobama je omogućeno stjecanje prvog, jednostavnog zanimanja. Trošak školovanja snosi Ministarstvo znanosti i obrazovanja. HZZ provodi obrazovne programe stručnog osposobljavanja, prekvalifikacije i usavršavanja koji bi nezaposlenim osobama pomogli da se što prije integriraju na tržište rada odnosno pronađu zaposlenje. Za osobe sa završenom osnovnom školom provode se programi osposobljavanja u kojima se stječu praktične vještine. S obzirom na obrazovanje Roma, oni se uključuju, uglavnom, u programe osposobljavanja. U 2019. sedam Roma je uključeno u osposobljavanje za jednostavna zanimanja (sobarica, bagerist, keramičar, slastičar) od toga je pet osoba uspješno završilo program, a dvije su odustale. Jedna osoba je završila tečaj talijanskog jezika. HZZ provodi i radionice na kojima se radi na motivaciji za traženje posla i uključivanju u svijet rada te pomoć oko pisanja molbi i životopisa. Do 31.12.2019. godine 10 Roma bilo je uključeno u motivacijske radionice, od toga pet žena.

Struktura nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine prema razini obrazovanja i spolu

UKUPNO		Bez škole i nezavršena osnovna škola		Osnovna škola		SŠ za zanimanja do 3 god. i škola za KV i VKV radnike		SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina i gimnazija		Viša škola, 1. stupanj fakulteta i stručni studij		Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat	
Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž
623	326	409	213	154	86	45	20	13	7	-	-	1	-

Struktura nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine prema dobi i spolu

UKUPNO		15-19		20-24		25-29		30-34		35-39		40-44		45-49		50-54		55-59		60 i više	
Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž
623	326	40	24	72	38	46	24	54	29	63	41	82	35	63	31	75	35	71	37	57	32

Zaposleni Romi prema razini obrazovanja i spolu

Ukupno		Bez škole i nezavršena OŠ		Osnovna škola		SŠ za zanimanja do 3. godine za KV i VKV radnike		SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina i gimnazija		Viša škola, 1. stupanj fakulteta i stručni studij		Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat	
Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž
49	10	22	3	17	3	8	3	2	1	-	-		-

Zaposleni Romi prema dobi i spolu

UKUPNO		15-19		20-24		25-29		30-34		35-39		40-44		45-49		50-54		55-59		60 i više	
Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž	Uk.	Ž
49	10	5	3	8	2	9	3	7	1	6	1	4		5		2	-	2		1	-

Romi se najviše zapošljavaju u djelatnosti poljoprivrede, građevinarstva, ugostiteljstva i prikupljanja sekundarnih sirovina i to kao poljoprivredni i šumarski radnici, čistači, građevinski radnici, kuhinjski radnici te radnici na razvrstavanju sekundarnih sirovina.

b)

**PRIJEDLOG AKCIJSKOG PLANA
ZA UKLJUČIVANJE ROMA NA
PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE
ŽUPANIJE ZA 2020. GODINU**

Nacionalnom strategijom za uključivanje Roma za razdoblje od 2013. do 2020. godine, između ostaloga, propisano je da je izrada općinskih, gradskih i županijskih akcijskih planova za uključivanje Roma jedna od aktivnosti od posebnog značaja za provedbu mjera Strategije. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima romska nacionalna manjina ostvaruje pravo na izbor vijeća ili predstavnika će na temelju Strategije i njoj pripadajućih/pratećih akcijskih planova izraditi i donijeti lokalne i područne akcijske planove koji će sadržavati prioritetne mjere s nositeljima i rokovima za uključivanje i poboljšanje položaja romske nacionalne manjine na lokalnoj razini, sukladno uočenim specifičnim potrebama i problemima.

U izradi lokalnih i područnih akcijskih planova trebaju biti uključeni svi dionici na lokalnoj razini, a neizostavno vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, romske udruge i članovi/ce lokalnih romskih zajednica.

Tako i Skupština Osječko-baranjske županije svake godine donosi godišnji planski dokument koji, osim planiranja potrebnih mjera i aktivnosti, omogućuje planiranje potrebnih sredstava, kao i odgovarajuću potporu iz Državnog proračuna Republike Hrvatske.

Akcijski plan sadrži mjere i aktivnosti u području prostornog uređenja koje su kao svoje prijedloge, uputile jedinice lokalne samouprave s područja naše Županije u kojima živi veći broj pripadnika Roma.

Nadalje, Plan sadrži mjere zdravstvene zaštite, kao i mjere vezane uz područje kulture predložene od strane nadležnih upravnih tijela Županije. U Proračunu Osječko-baranjske županije, razdjelu Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb, za provedbu Akcijskog plana planiraju se sredstva namijenjena za pomoć u provedbi Akcijskog plana za uključivanje Roma u dijelu koji se odnosi na unaprjeđenje položaja djece pripadnika romske nacionalne manjine. U području obrazovanja planirano je provođenje mjera poticanja cjeloživotnog obrazovanja i poticanja programa i projekata u obrazovanju, a u području kulture provodit će se mjera njegovanja elemenata nacionalne kulture Roma.

Nacionalnom strategijom i Akcijskim planom Vlade Republike Hrvatske određene su i mjere iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, tj. aktivnosti kojima su obuhvaćene nezaposlene osobe romske nacionalnosti, a čime se nastoji utjecati na njihovo što brže uključivanje na tržište rada. Regionalni ured Osijek provodi niz aktivnosti i mjera koje će se nastaviti provoditi i tijekom 2020. godine.

Slijedom navedenoga predlaže se donošenje Akcijskog plana za uključivanje Roma na području Osječko-baranjske županije za 2020. godinu, u tekstu koji glasi:

Temeljem članka 30. točka 24. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09., 16/09., 2/13., 4/18. i 2/20.), a u svezi s Nacionalnom strategijom za uključivanje Roma od 2013. do 2020. godine, Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na _____ sjednici _____ 2020. godine

AKCIJSKI PLAN

za uključivanje Roma na području Osječko-baranjske županije za 2020. godinu

I.

Ovim Planom se na području Osječko-baranjske županije utvrđuju mjere, aktivnosti, nositelji, rokovi, potrebna sredstva i izvori financiranja za mjere koje će se realizirati u 2020. godini, za područja prostornog uređenja, obrazovanja, kulture, zdravstva i socijalne skrbi te zapošljavanja.

II.

U području prostornog uređenja provodit će se sljedeće mjere:

Red. Broj.	Mjere	Nositelji	Potrebna sredstva/kn	Izvori financiranja
1.	BELIŠĆE			
1.1.	Izgradnja projektne dokumentacije za ishođenje građevinske dozvole za izgradnju prometnih površina u Ulici Marka Oreškovića u Bistrincima	Grad Belišće	50.000,00	Grad Belišće
1.2.	Izgradnja prometnih površina u romskom naselju u ulici Marka Oreškovića u Bistrincima	Grad Belišće	5.200.000,00	EU fondovi, Osječko-baranjska županija Grad Belišće
1.3.	Izmjena prostorno-planske dokumentacije: izrada II. Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja dijela naselja Marka Oreškovića u Bistrincima	Grad Belišće	37.000,00	Grad Belišće
2.	GRAD VALPOVO			
	Odvodnja i kanalizacija u Ulici Silvija Strahimira Kranjčevića u Valpovu	Grad Valpovo	200.000,00	Državni proračun Grad Valpovo
3.	GRAD OSIJEK			
	Ozakonjenje objekata u Osijeku u Vinogradskoj ulici 121 i 124 i objekata u Tenji u Ulici M. Vlačića od 1 do 7	Grad Osijek Republika Hrvatska	nisu utvrđena, sukladno važećim propisima	Državni proračun

4.	OPĆINA PETLOVAC			
	Otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina - naselje Torjanci, Dravska ulica	Republika Hrvatska, Općina Petlovac, komunalna poduzeća i državna uprava	od 6.588.500,00 do 7.420.000,00	Državni proračun
5.	OPĆINA MAGADENOVAC			
	Rekonstrukcija stambene građevine - naselje Beničanci, Ulica kralja Tomislava 13	Republika Hrvatska Općina Magadenovac	100.000,00	Državni proračun
6.	OPĆINA BILJE			
.	Izrada glavnog projekta za rekonstrukciju Školske ulice u Vardarcu, koja spaja lokaciju naseljenu Romima (Ružina uica) s osnovnom školom i glavnom ulicom	Općina Bilje	30.000,00	Proračun Općine Bilje
7.	OPĆINA DARDA			
	Izgradnja 87 kuća i 1 dječjeg igrališta u romskom naselju, N. Š. Zrinskog u Dardi	Općina Darda	Ukupna vrijednost projekta 40.804.588,47 kn Plan realizacije za 2020. godinu 15.444.489,45 kn	1. Europska unija 2. Državni proračun 3. Općina Darda
8.	OPĆINA PODGORAČ			
8.1.	Izgradnja infrastrukture, rekonstrukcija postojećih građevina (Podgorač, dio Strossmayerove ulice)	Republika Hrvatska Općina Podgorač	250.000,00	Državni proračun
8.2.	Otkup zamjenskih stambenih građevina (Budimci)	Republika Hrvatska Općina Podgorač	100.000,00	Državni proračun
9.	OPĆINA JAGODNJAK			
9.1.	Otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina Jagodnjak, komunalna poduzeća, državna uprava	1.778.500,00 - 2.301.000,00	Državni proračun
9.2.	Otkup zamjenskih stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina Jagodnjak	1.098.000,00-1.395.000,00	Državni proračun

III.

U području obrazovanja provodit će se sljedeće mjere:

Red. br.	Mjere	Nositelji	Rok	Potrebna sredstva	Izvori financiranja
1.	Poticati cjeloživotno obrazovanje	Osječko-baranjska županija, Upravni odjel za obrazovanje	tijekom 2020. godine	raspodjela sredstava za stipendije po natječaju	Proračun županije

2.	Poticati programe i projekte u obrazovanju	Osječko-baranjska županija, Upravni odjel za obrazovanje	tijekom 2020. godine	putem programa javnih potreba u školstvu	Proračun županije
----	--	--	----------------------	--	-------------------

IV.

U području kulture provodit će se sljedeća mjera:

Red. br.	Mjere	Nositelji	Rok	Potrebna sredstva/kn	Izvori financiranja
1.	Njegovanje elemenata nacionalne kulture Roma	Udruge pripadnika Roma	tijekom 2020. godine	raspodjela po natječaju	Proračun Županije

V.

U području zdravstva i socijalne skrbi provodit će se sljedeće mjere:

Red. br.	Mjere	Nositelj	Rok	Potrebna sredstva	Izvori financiranja
1.	Programi za Rome i unaprjeđenje položaja djece pripadnika romske nacionalne manjine	Osječko-baranjska županija, Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb	tijekom 2020. godina	40.000,00	Proračun Županije

VI.

U području zapošljavanja provodit će se sljedeće mjere:

Red. br.	Mjere	Nositelji	Partneri	Rok	Potrebna sredstva/kn	Izvori financiranja
1.	Provoditi aktivnosti usmjerene na podizanje motivacije nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine za uključivanje na tržište rada	HZZ Regionalni ured Osijek	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, udruge, predstavnici romske nacionalne manjine, Vijeće romske nacionalne manjine OBŽ	tijekom 2020. godine	iz redovnog financiranja Zavoda	Hrvatski zavod za zapošljavanje

2.	Uključiti nezaposlene pripadnike romske nacionalne manjine u program obrazovanja, osposobljavanja i druge poticajne mjere za zapošljavanje	HZZ Regionalni ured Osijek	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, udruge, predstavnici romske nacionalne manjine, Vijeće romske nacionalne manjine OBŽ	tijekom 2020. godine	iz redovnog financiranja Zavoda	Hrvatski zavod za zapošljavanje
3.	Provoditi aktivnosti usmjerene na stjecanje i razvijanje vještina, sposobnosti i motivacije nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine za samozapošljavanje	HZZ Regionalni ured Osijek	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, udruge, predstavnici romske nacionalne manjine, Vijeće romske nacionalne manjine OBŽ	tijekom 2020. godine	iz redovnog financiranja Zavoda	Hrvatski zavod za zapošljavanje
4.	Provoditi informiranje poslodavaca o mogućnostima korištenja mjera za zapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine	HZZ Regionalni ured Osijek	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, udruge, predstavnici romske nacionalne manjine, Vijeće romske nacionalne manjine OBŽ	tijekom 2020. godine	iz redovnog financiranja Zavoda	Hrvatski zavod za zapošljavanje
5.	Provoditi istraživanja o mogućnostima zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine	HZZ Regionalni ured Osijek	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, udruge, predstavnici romske nacionalne manjine, Vijeće romske nacionalne manjine OBŽ	tijekom 2020. godine	iz redovnog financiranja Zavoda	Hrvatski zavod za zapošljavanje

6.	Provoditi praćenje i realizaciju aktivnosti usmjerenih na bolje uključivanje osoba romske nacionalne manjine na tržište rada	HZZ Regionalni ured Osijek	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, udruge, predstavnici romske nacionalne manjine, Vijeće romske nacionalne manjine OBŽ	tijekom 2020. godine	iz redovnog financiranja Zavoda	Hrvatski zavod za zapošljavanje
----	--	----------------------------	---	----------------------	---------------------------------	---------------------------------

VII.

Ovaj Plan dostavit će se Povjerenstvu za praćenje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje 2013. do 2020. godine i Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, a provodit će se nakon što budu osigurana sredstva iz utvrđenih izvora financiranja.

VIII.

Ostvarivanje ovoga Plana poticat će i pratiti upravna tijela Županije nadležna za poslove obrazovanja, kulture, zdravstva i socijalne skrbi, Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Osječko-baranjske županije te Hrvatski zavod za zapošljavanje Regionalni ured Osijek.

IX.

Ovaj Plan bit će objavljen u "Županijskom glasniku".

KLASA:
URBROJ:

Predsjednik
Dragan Vulin